



PARLAMENT DE CATALUNYA

Carme Forcadell i Lluís

Presidenta

Conferència a Fòrum Europa – Tribuna Catalunya

Barcelona, 2 de febrer de 2016

Presidents Montilla, Rigol, Benach i de Gispert, membres de la mesa, diputades i diputats del Parlament, membres del cos consular, autoritats, senyores i senyors, el novembre del 2013 vaig ser en aquesta mateixa sala per parlar-los d'altres reptes. Estic segura que cap dels que érem aquí en aquell moment va pensar ni per un instant que hi podria tornar com a presidenta del Parlament. Això ha estat possible perquè aquesta és una legislatura especial, diferent de les altres. Potser la més transcendental des del restabliment del Parlament el 1980.

Avui els parlaré dels principals reptes que té al davant el Parlament, en una legislatura que es preveu breu però molt intensa. Provaré d'explicar-los què farem des de la presidència de la institució per afrontar-los. El primer d'aquests reptes és preservar la sobirania del Parlament.

PRESERVAR LA SOBIRANIA DEL PARLAMENT

Com tots saben, va costar iniciar la legislatura, va estar a punt de ser la més breu de la història. Però finalment hi va haver acord i tenim govern. Un acord de país entre formacions polítiques molt diferents, amb idees de models de societat diversos, però a les quals uneix un objectiu comú. La majoria parlamentària té un projecte, comparteix un full de ruta, que ha de desenvolupar-se, aproximadament, en uns divuit mesos.

En aquest sentit —i ho he repetit més d'una vegada—, el Parlament treballarà per garantir que el mandat democràtic de la ciutadania, expressat a les urnes, es compleixi.

És un repte en ell mateix, respon a una voluntat democràtica de la majoria del poble català que ha estat i és ignorada pel govern de l'estat, i per les forces polítiques majoritàries a l'estat. L'única resposta de l'estat continua essent una resposta jurídica als reptes polítics plantejats des de Catalunya.



PARLAMENT DE CATALUNYA

Carme Forcadell i Lluís

Presidenta

En aquesta línia, s'intenten anul·lar decisions polítiques del Parlament, en alguns casos de manera incomprensible, i fins i tot injustificable. Per exemple, el govern en funcions de l'estat ha demanat al TC que actuï per anul·lar la constitució de la comissió d'estudi del procés constituent. El nostre legislatiu té tot el dret de crear una comissió d'estudi sobre un possible procés constituent, perquè les comissions d'estudi, com especifica el reglament del Parlament, "tenen per objecte l'anàlisi de qualsevol assumpte que afecti la societat catalana". No tenen cap límit competencial. Es tracta d'analitzar al Parlament qualsevol tema. I això no es pot prohibir.

És impensable que la impugnació prosperi. Impedir una comissió d'estudi significaria el trencament absolut de la separació de poders a l'estat espanyol. I representaria atacar l'essència del sistema democràtic parlamentari. El Parlament és l'espai de diàleg entre les diferents visions polítiques d'un país, en la veu dels representants elegits per la ciutadania.

Qualsevol qüestió o preocupació que afecti els ciutadans, que estigui al carrer, s'ha de poder debatre al Parlament. Per això se'n diu Parlament, perquè ve de parlar. Quina democràcia parlamentària tindríem si no deixem debatre al Parlament els temes que interessin la ciutadania? Al Parlament s'ha de poder parlar de tot i garantirem que sigui així. El Parlament es deu a la voluntat de la ciutadania de Catalunya. En conseqüència, defensarem el mandat democràtic expressat a les urnes per la ciutadania. I defensarem la legitimitat i la legalitat de les mesures que responguin a aquest mandat. Defensarem la sobirania del Parlament de Catalunya.

RESPECTAR LA PLURALITAT DEL PARLAMENT

De la mateixa manera que defensarem la sobirania del nostre legislatiu, tenim el repte de defensar el respecte a la pluralitat de la cambra.

He parlat dels objectius de la majoria parlamentària. Però hi ha una part del país que té altres objectius, igualment legítims. I com a presidenta estic compromesa a fer respectar els drets de tots els grups parlamentaris. Perquè la pluralitat ideològica i de pensament és una riquesa de qualsevol país, i és un principi democràtic bàsic del nostre sistema.



PARLAMENT DE CATALUNYA

Carme Forcadell i Lluís

Presidenta

El Parlament, com a representant polític de Catalunya, ha de reflectir aquesta pluralitat i tenir-ne cura. Així ho vaig expressar en la presa de possessió del meu càrrec, i, consegüentment, una de les primeres decisions que vaig prendre va ser que, per primer cop, a les reunions de mesa, hi assistissin tots els grups parlamentaris; és a dir, sumar-hi aquells grups que no tenen presència a la mesa del Parlament.

Vam considerar que la pluralitat, la diversitat de veus i opinions al Parlament, havia de ser present en els processos de decisió de la institució. Havia de ser-hi, encara que la normativa no ho recollís, encara que mai abans no s'hagués fet així. Perquè el pluralisme es respecta amb fets; el de garantir que tots els grups, absolutament tots els grups, puguin ser presents a les reunions de mesa n'és un.

Així mateix, he establert fer reunions privades mensuals amb els presidents o presidentes de tots els grups parlamentaris, per tal de garantir una comunicació fluida i directa.

Confio que aquestes trobades serveixin per anar resolent els petits malentesos que puguin sorgir en la dinàmica parlamentària. M'agradaria evitar que qüestions sense importància puguin donar lloc a polèmiques absurdes. La ciutadania no s'ho mereix, tenint en compte la dimensió dels problemes i els reptes a què ha de fer front el país.

AFRONTAR LES EMERGÈNCIES SOCIALS

Hi ha qüestions importants de país que superen les diferències partidistes. Espero que els grups facin exercici de responsabilitat i col·laborin junts en un altre dels grans reptes polítics d'aquesta legislatura: el de donar resposta als efectes socials de la crisi econòmica.

Hi ha molts catalans que ho estan passant malament. Moltes persones castigades per la crisi econòmica. Confio que els plans i les mesures que es presentin a la cambra en relació amb les urgències socials del nostre país s'analitzin i es treballin sense mirar qui les presenta.



PARLAMENT DE CATALUNYA

Carme Forcadell i Lluís

Presidenta

De la mateixa manera que s'ha demostrat que 'el procés' estava per sobre d'interessos personals i de partit, les emergències socials han de passar per sobre dels jocs parlamentaris de govern i oposició. El desgast de l'oponent polític no és justificable en aquestes qüestions.

Cal ser conscients, però, de les limitacions pressupostàries per evitar fer demagògia amb les propostes i amb el debat a la cambra. No podem fer demagògia en aquesta qüestió. No podem obviar que el finançament de la Generalitat està condicionat i limitat per l'estat. Però cal que el Parlament faci tot el possible, tot el que li correspongui, per impulsar l'acció del govern en relació amb les emergències socials que pateixen tantes persones al nostre país.

TRANSPARÈNCIA

Un altre dels grans reptes de la legislatura, per importància i dimensió, és el de la transparència.

Perquè volem un país net de corrupció, i això passa per aconseguir la màxima transparència en l'acció de govern de totes les administracions, i també en els processos de decisió política i en les institucions. Transparència per recuperar la confiança de la ciutadania en el sistema polític i en els seus representants. Transparència per prevenir la corrupció.

Això significa que el Parlament s'ha de presentar a la ciutadania amb parets de vidre. Més obertura, més informació, i oferta amb més claredat. Comptem amb una eina de base, la llei de transparència, accés a la informació pública i bon govern, aprovada el desembre del 2014. La llei respectava l'autonomia parlamentària, i remetia a la modificació del reglament de la cambra perquè s'adaptés al compliment de la norma. Aquesta modificació del reglament del Parlament va culminar el mes de juliol passat. Ara som a la fase de desenvolupament i aplicació. Algunes mesures ja es van començar a treballar l'anterior legislatura. Les pròximes setmanes, els pròxims mesos, mirarem de completar-les i posar-les en marxa.

Alguns exemples:

- S'ha posat en marxa el portal de la transparència del Parlament.



PARLAMENT DE CATALUNYA

Carme Forcadell i Lluís

Presidenta

Amb aquesta eina es faciliten les dades del funcionament i la presa de decisió de la cambra i la gestió dels recursos públics. Cal assenyalar que l'estructura, els indicadors i els continguts oferts compleix plenament les recomanacions de Transparència Internacional.

- Com a complement del portal de transparència s'ha configurat el dret d'accés a la informació com un dret subjectiu dels ciutadans. Això implica un canvi de paradigma; a partir d'ara, tota informació ha de ser accessible, excepte les matèries reservades expressament per llei.

En aquest sentit, s'ha fet ja una primera sessió de formació al personal de la cambra per explicar aquest canvi de paradigma. I se'n faran també als diputats i les diputades.

- Tenim pendent de signatura el conveni amb la Comissió de Garantia del Dret d'Accés, perquè es puguin resoldre les reclamacions dels ciutadans en cas de denegacions del dret d'accés a la informació acordades pel Parlament.

- S'han introduït uns principis rectors, uns principis ètics en l'exercici del càrrec de diputat: integritat, honestetat, transparència, diligència, austeritat, actuació desinteressada, responsabilitat i respecte als ciutadans i a la institució parlamentària.

- S'han definit les situacions de conflicte d'interessos dels diputats, ja siguin personals o indirectes (entorn familiar, amistats...). I s'ha establert el deure de notificar a la mesa qualsevol situació de conflicte d'interessos —existent o potencial— relacionada amb l'assumpte que s'hagi d'examinar.

- S'ha d'elaborar un codi de conducta basat en aquests principis rectors que haurà de regular les situacions de conflicte d'interessos, el compliment de les obligacions derivades del règim d'incompatibilitats i de les declaracions d'activitats i de béns, i també el procediment i les conseqüències en cas d'incompliment.

Es va treballar un esborrany del codi de conducta a l'anterior legislatura, a partir del qual començarem a treballar a la comissió del reglament que presideixo personalment. En tinc, doncs, una responsabilitat directa.

- Estem enllestitint la posada en marxa del registre de grups d'interès, una de les mesures més rellevants per a la transparència, sense precedents al nostre país.



PARLAMENT DE CATALUNYA

Carme Forcadell i Lluís

Presidenta

Ja estan aprovades les normes d'aquest registre. Ara estem resolent els aspectes tècnics, organitzatius i jurídics perquè sigui plenament operatiu. Hem de pensar que, per exemple, caldrà informar públicament de qualsevol reunió que les diputades i els diputats puguin tenir amb grups d'interès. També estem treballant per poder coordinar o compartir les dades del nostre futur registre de grups d'interès amb les ja existents del registre de la Generalitat.

Un altre repte, lligat a la transparència i que com el registre de grups d'interès, tampoc no té precedents a l'estat, és el del Parlament Obert.

PARLAMENT OBERT

La idea del Parlament Obert, en realitat, és heretada de legislatures precedents.

Amb el president Rigol es va portar l'activitat parlamentària a les llars, amb Canal Parlament. Amb el president Benach, es va connectar la institució a les xarxes socials, amb el Parlament 2.0. La darrera legislatura, l'octubre del 2013, amb la presidenta de Gispert, el Parlament va posar en marxa l'Escó 136, una iniciativa innovadora i amb un gran potencial, un espai a la web del Parlament que permetia la participació de la ciutadania en les tramitacions legislatives. Una via directa per fer aportacions, comentaris o suggeriments sobre els projectes i les proposicions de llei que s'estaven tramitant, amb interacció amb les diputades i els diputats que treballaven les matèries. L'Escó 136 no ha reeixit, no ha complert les expectatives. Això, però, no invalida ni el concepte ni el mecanisme.

De fet, a la reforma del reglament, s'hi va introduir un capítol sobre el Parlament obert que establia les obligacions d'incentivar la participació ciutadana en la tramitació d'iniciatives parlamentàries i d'avaluar l'impacte dels processos participatius en aquestes iniciatives. És a dir, just el que pretenia l'escó 136. Per tant, ens pertoca analitzar els punts febles de la seva aplicació, i redefinir la proposta per tal que esdevingui una eina útil i utilitzada.

Confio que quan la posem en marxa, tots plegats, els diputats, els grups parlamentaris, però també la societat civil i la ciutadania, aprofitaran aquesta eina innovadora que pot oferir molt a la nostra democràcia parlamentària.



PARLAMENT DE CATALUNYA

Carme Forcadell i Lluís

Presidenta

En paral·lel, hem d'adaptar l'espai web a les noves necessitats de transparència i participació. En la línia d'obrir el Parlament, volem que aquesta finestra que tenim oberta al món des del Parlament sigui atractiva per a les persones que hi accedeixen per primera vegada. Volem posar-la al dia per cobrir tant la recerca especialitzada d'informació, que és la principal demanda que ara tenim, com la demanda puntual de persones amb un interès més general.

D'altra banda, a més del contacte virtual, hem de cercar la proximitat física. Cal reforçar el contacte amb la societat, apropar a la ciutadania la institució que els representa políticament, i això implica:

- Potenciar les audiències, trobades, reunions, actes, jornades de treball i de debat a la seu del Parlament.
- Sortir al territori: fer visites institucionals, participar en actes, activitats, o conferències com aquesta.

REFORMA HORÀRIA

Un altre repte, que és alhora de país i del Parlament, és el de la reforma horària. Adaptar els horaris a ritmes més eficients i saludables, que afavoreixin la conciliació, o més ben dit, la 'reconciliació' entre les nostres vides laborals i les nostres vides personals.

En aquest sentit, a partir de les conclusions de l'Informe de la comissió d'estudi de la reforma horària, debatudes i adoptades pel Parlament en sessió plenària, ens hem proposat que la nostra institució esdevingui un exemple de bones pràctiques pel que fa als horaris d'inici i acabament de les comissions, els plens i la resta d'activitats de la cambra.

El Parlament donarà exemple, però fer realitat el canvi horari és un repte de tota la societat. No hi haurà canvi real si les empreses no s'hi impliquen, si la societat no adopta el canvi i se'l fa seu. Així doncs, encoratjo els presents, si en tenen oportunitat, a posar el seu gra de sorra, a participar en aquest canvi de la societat catalana cap a uns horaris més racionals i saludables.



PARLAMENT DE CATALUNYA

Carme Forcadell i Lluís

Presidenta

DONAR CONTINUÏTAT A PROJECTES

Els he parlat de canvis, però això no vol dir ignorar ni oblidar les iniciatives que van iniciar presidències anteriors, i que són positives.

He fet referència a algunes, incloses en altres reptes. Però n'hi ha més.

Per exemple, des del 2007, a través del programa Parlament i Empresa, tenim un conveni de col·laboració amb FemCat. Cada any les diputades i els diputats han tingut l'oportunitat de conèixer de primera mà la realitat de diferents sectors empresarials del nostre país. I a la inversa, l'empresariat ha pogut apropar-se a les realitats parlamentàries, que no sempre són tal com semblen des de fora de la institució. Una col·laboració reeixida i positiva, que tenim previst mantenir. Ja hem començat a parlar del programa d'enguany. Tenim sobre la taula un parell de propostes que ens han fet arribar des del món empresarial: les 'smart cities' i la 'sostenibilitat'.

Un altre projecte de continuïtat és el CAPCIT. El Consell Assessor del Parlament sobre Ciència i Tecnologia, que es va constituir el 2008 (un cop més, el primer a l'estat espanyol). És un òrgan mixt, format per membres del Parlament i representants d'institucions científiques que elabora informes sobre matèries d'interès per a l'acció parlamentària, fa un informe anual sobre l'evolució de la ciència i la tecnologia a Catalunya, organitza al Parlament jornades de participació i debat, i edita un butlletí divulgatiu.

RELACIONS INTERNACIONALS

La meva presidència ha heretat també una extensa xarxa de relacions internacionals de caire institucional, que tenim el repte de restablir.

Volem tenir una presència activa en aquesta xarxa, mantenir contactes i lligams amb parlaments estatals i subestatals per compartir coneixement i projectes, per ajudar a projectar a l'exterior les iniciatives de futur de Catalunya i per desenvolupar projectes legislatius tenint el bagatge i l'experiència d'altres estats i regions.



PARLAMENT DE CATALUNYA

Carme Forcadell i Lluís

Presidenta

L'interès, de fet, és mutu. El nostre legislatiu ha estat històricament innovador, i objecte d'atenció i estudi, tant per a altres parlaments europeus com per a altres parts del món.

Comptem amb convenis i vincles històrics amb vint-i-cinc parlaments de la Unió Europea, i amb tretze de la resta del món, tant subestats (com el Quebec i Califòrnia) com estatals (el cas del Marroc).

Volem recuperar un paper actiu a la CALRE, l'organisme que aplega les cambres legislatives regionals europees i que, en un determinat moment, va ser presidida pel president Benach. D'aleshores ençà hem participat en diferents grups de treball. Ara se'ns ha demanat participar en els grups de treball de 'democràcia interactiva', d'immigració, polítiques socials i drets humans' i d'avaluació de l'impacte de les polítiques públiques', i estem estudiant demanar també la participació en el grup d'igualtat de gènere'.

Per altra banda, formem part de l'APF, l'Assemblea de Parlaments de la Francofonia, de la qual som membres observadors.

També som membres de l'EPTA, l'organització que agrupa els consells d'assessorament científic d'onze parlaments estatals (Alemanya, el Regne Unit...), un de subestatal (el de Catalunya, el CAPCIT), i el del Parlament Europeu.

IGUALTAT DE GÈNERE

Per altra banda, tenim el repte de continuar avançant en el terreny de la igualtat de drets i oportunitats reals de les dones en la política.

És positiu que a una presidenta del Parlament l'hagi succeïda una altra presidenta. Això ajuda a normalitzar la presència de les dones en càrrecs de responsabilitat. Pel que fa referència directa a la institució, confio que la comissió d'igualtat adquireixi més rellevància en aquesta legislatura.

Però, més enllà d'això, espero que el tema de la dona, al govern, s'abordi des de la transversalitat, des de totes les àrees, des de les diverses conselleries, perquè encara perviu una visió masculista de la política. En aquest sentit, cal posar fi als



PARLAMENT DE CATALUNYA

Carme Forcadell i Lluís

Presidenta

insults masclistes, ofensius, intolerables, que han rebut i reben les diputades del Parlament, i en general, la majoria de les dones vinculades a la política amb presència pública.

DONAR RESPOSTA EN UN CONTEXT DE CANVIS

Per últim, tenim un repte final: donar resposta als esdeveniments de la legislatura. Ens trobem en un context canviant al qual caldrà anar donant resposta per assolir els objectius marcats.

Ens hem trobat a principi de legislatura, i ens trobarem, amb situacions sense precedents. En ocasions haurem d'innovar, simplement, perquè hi ha situacions que mai abans no s'han produït.

Ens guia, com els deia abans, la idea de complir la voluntat democràtica de la ciutadania, expressada a les urnes. Tenint-ho sempre present, hem d'encarar els diferents escenaris que es puguin presentar fent ús del rigor, la reflexió i, quan calgui, la imaginació. Hem de ser rigorosos i creatius. Tenim la sort enorme que el nostre legislatiu compta amb un personal de gran vàlua en tots els àmbits, com ha demostrat diverses vegades, i sabem que, si cal, tindrem el suport d'una societat que els darrers anys ha demostrat capacitat per mobilitzar-se i implicar-se ens els reptes de país.

Tenim molts reptes sobre la taula, com a parlament i com a país, però estic convençuda que ens en sortirem.

Moltes gràcies per la seva atenció.